

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-08-25

Vår referens:

Lillian Fagerhus verksamhetsansvarig

Epost:

lillian.fagerhus@malmo.se

Diarienummer:

MN-2026-7760

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - Promemorian Nationellt förbud mot PFAS i vissa konsumentprodukter om

Sammanfattning

Förslaget om ett nationellt förbud mot PFAS i vissa konsumentprodukter i Sverige syftar till att minska miljö- och hälsorisker kopplade till PFAS, i väntan på en gemensam EU-reglering.

Förslaget innebär en påverkan på nämndens tillsynsuppdrag och att det kommer finnas möjlighet att ta betalt för inköp av prov samt analyser. Det är därför av vikt att detta regleras i lagrådsremissen gällande en mer enhetlig reglering av tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område.

Miljöförvaltningen ser positivt på förslaget som helhet, men ser att förbudet även bör inkludera flera konsumentprodukter som till exempel andra textilier.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.
2. Miljönämnden justerar paragrafen omedelbart.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2026-08-25
- Förslag till yttrande, daterat 2026-08-25
- Klimat- och näringslivsdepartementet promemoria om nationellt förbud mot PFAS i vissa konsumentprodukter

Beslutsplanering

Miljönämnden 2026-10-22

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt en remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet gällande promemorian för ett nationellt förbud mot

PFAS i vissa konsumentprodukter till miljönämnden för yttrande. Svar önskas senast 2026-10-28.

Regeringen har genom promemorian om ett nationellt förbud mot PFAS i vissa konsumentprodukter (KN2026/01597) föreslagit ett nationellt förbud mot PFAS (per- och polyfluorerade alkylsubstanser) i vissa konsumentprodukter i Sverige. Bakgrunden är att Sverige väljer att gå före EU eftersom EU:s process för ett heltäckande förbud dröjer. Andra länder, som Danmark och Frankrike, har redan infört nationella förbud. PFAS anses så riskabla att all exponering bör undvikas. Syftet är att minska miljö- och hälso-risker kopplade till PFAS, som är mycket svårnedbrytbara och kan orsaka allvarliga hälsoeffekter såsom cancer, hormonstörningar och nedsatt immunförsvar. PFAS finns i miljön, djur, växter och dricksvatten, och halterna ökar om utsläppen inte stoppas. De produkter som berörs av förbudet är kläder och skor, impregneringsmedel för kläder och skor, kosmetiska produkter, valla samt köksredskap avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Det kommer finnas vissa undantag bland annat för begagnade produkter.

Förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2028. Förbudet är tänkt som en tillfällig åtgärd tills EU-reglering träder i kraft.

Konsekvensbeskrivning

Förslaget har en påverkan på miljönämndens verksamhet och ekonomi genom att nämnden har ett uppdrag att utöva tillsyn av de konsumentprodukter som anges. För att konstatera om en vara överskrider de fastsatta gränsvärdena gällande innehåll av PFAS-ämnen kräver det att nämnden själv måste bekosta inköp och analys av varorna eftersom det dagsläget inte går att debitera företagen för dessa kostnader.

Andra konsekvenser är att vissa företag kan få ökade kostnader för att tidigare lägga utfasning av PFAS, men många har redan börjat ersätta PFAS.

Företag som redan fasat ut PFAS får konkurrensfördelar.

Förbudet väntas minska utsläppen av PFAS, vilket ger stora samhällsekonomiska vinster genom minskade hälso- och miljökostnader.

Någon prövning av barnets bästa har inte genomförts i utredningen.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen är positiv till att det införs ett nationellt förbud mot PFAS i vissa konsumentprodukter i Sverige för att snabbt minska utsläppen och skydda hälsa och miljö, i väntan på en gemensam EU-reglering. Förbudet är utformat för att vara effektivt, proportionerligt och förenligt med EU-rätten.

Förslaget ryms helt inom det som föreslås inom EU:s förbud men förslaget bedöms vara begränsat eftersom det även bör inkludera flera konsumentprodukter som till exempel andra textilier och att förbudet inte bara ska omfatta konsumentprodukter utan även varor från verksamheter.

Förslaget beskriver vidare att tillsynen ska rymmas inom befintliga ekonomiska ramar i kommunens budget. Förvaltningen tolkar fortsatt miljötillsynsförordningen som att kommunerna inom varutillsyn inte har rätt att begära ut produkter(varor), och således inte möjlighet att debitera verksamhetsutövare för eventuella analyser. Kommunerna behöver full kostnadstäckning för provtagning och analys och förvaltningen anser därför att det är av yttersta vikt att detta regleras i den lagrådsremiss gällande *en mer enhetlig reglering av tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område* som är ute på remiss. Där föreslås det förändringar i miljöbalken som direkt skulle påverka kommunernas befogenheter inom varutillsynen. Om det genomförs som förslaget ligger nu är, blir kommunernas möjlighet att ta betalt för kostnader för provtagning och analys mycket tydligare redan under 2027. Om kommunerna skulle behöva finansiera detta med skattemedel föreligger det stor risk att kommunerna behöver prioritera ned denna typ av tillsyn.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Gunnar Blomé
Avdelningschef
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd